

Koncernkontoret

Koncernstab inköp och ekonomistyrning

UPPFÖLJNING

Process	Ange process	Godkänt datum	2024-08-30
Skapad av	Fredrik Jerntorp	Version	Ange version
Godkänd av	Ange vem som godkänt innehållet	Ärendenummer	Ange ärendenummer

Inkomna redogörelser avseende status och hittills uppnådda ekonomiska effekter av beslutade handlingsplaner samt omställningsarbete.

Vid regionstyrelsens sammanträde 2024-06-20 (§137) behandlades ekonomisk uppföljning efter maj månad med analys och prognos. Den ekonomiska uppföljningen efter årets fem första månader visade att Region Skåne befinner sig i ett synnerligen allvarligt läge, framför allt till följd av den höga takten i kostnadsutvecklingen, som huvudsakligen är en konsekvens av den fortsatta stora ökningen av antalet anställda. Vid sammanträdet uppdrog regionstyrelsen samtliga nämnder och styrelser att inkomma med skriftliga redogörelser av aktuell status och hittills uppnådda ekonomiska effekter av beslutade handlingsplaner samt pågående omställningsarbete. Redogörelserna skulle vara tillhanda inför regionstyrelsens sammanträde 2024-09-05. I händelse av att vidtagna åtgärder ej bedöms ha tillräcklig effekt avser regionstyrelsen återkomma med beslut om ytterligare åtgärder i syfte att reducera kostnadsutvecklingen.

Samtliga nämnder och styrelser har inkommit med skriftliga redogörelser som tydliggör aktuell status och hittills uppnådda ekonomiska effekter av beslutade handlingsplaner samt pågående omställningsarbete. Inkomna redogörelser har sammanställts och sammanfattats nedan. Av tabeller (tabell 1–3) framgår hittills uppnådda effekter, beräknad effekt för helåret 2024 samt uppskattad framtida effekt. Effekter för helåret 2024 är uppdelade utifrån de sex styrande insatsområdena för omställningsarbetet.

Sammanfattning

Inkomna redogörelser visar att de ekonomiska utmaningarna och tillika största behoven av åtgärder, i huvudsak återfinns inom sjukhusstyrelserna. Utifrån beslutade handlingsplaner och pågående omställningsarbete förväntas sammantaget en positiv ekonomisk effekt 2024 på 1 613 miljoner kronor, varav 1 519 miljoner kronor återfinns inom sektor hälso- och sjukvård. Av redogörelserna framgår att åtgärder hittills under året gett en positiv ekonomisk effekt på 551 miljoner kronor, vilket motsvarar en genomförandegrad på 34 procent jämfört med förväntad effekt för helår.

Utifrån prognoser per maj (-812 Mkr) och handlingsplanernas samlade värde (2 783 Mkr) är de förväntade ekonomiska effekterna 2024 (1 519 Mkr) inte tillräckliga för att uppnå en budget i balans inom sektor hälso- och sjukvård. Av sjukhusstyrelsernas svar (som återges nedan) framgår i flera fall att ytterligare åtgärder kommer att presenteras under hösten. Samtidigt påtalas i flera redogörelser att ytterligare åtgärder medför svårigheter att utföra nuvarande uppdrag i sin helhet, framför allt gällande tillgänglighet och kvalitet.

Av redogörelserna framgår att åtgärder samt pågående omställningsarbete sammantaget beräknas medföra en framtida positiv effekt om 2 934 Mkr per år (ej 2024).

Tabell 1 – Sammanställning av redogörelser per sektor avseende hittills uppnådda ekonomiska effekter av beslutade handlingsplaner samt pågående omställningsarbete.

	Totalt	Hälso- och sjukvård	Regional utveckling	V-stöd / Övriga	Finans
(Mkr)					
Prognos maj 2024	-4 926	-812	330	16	-4 459
Budget 2024	-4 417				-4 417
Handlingsplan, inräknad i prognos	1 296	1 219	0	77	
Total handlingsplan	2 877	2 783	0	94	
			0		
Effekt hittills 2024	551	520	0	31	
Beräknad effekt 2024	1 613	1 519	0	94	
Genomförandegrad beräknad effekt 2024	34%	34%		33%	
Beräknad framtida årlig effekt	2 934	2 866	0	69	
Effekt 2024 per insatsområde					
Administration och IT-stöd	94	94			
Bemannning och kompetensförsörjning	643	602		41	
Inköp och materialförsörjning	165	165			
Serviceförv. roll, mandat och kostnadsutv.	64	11		53	
Verksamhets- och producentrelaterade utm.	361	361			
Övergripande styrnings- och strukturfrågor	153	153			
Övrigt (Allmän ekonomisk hushållning)	133	133			
	1 613	1 519	0	94	

Sektor Hälso- och sjukvård

Av sammanställningen framgår att sektor Hälso- och sjukvård per maj månad prognostiserar ett samlat underskott om -812 Mkr för 2024 (-1 455 Mkr exklusive, HSN). Totalt finns beslutade handlingsplaner till ett värde av 2 783 Mkr. Av redogörelserna framgår att beslutade handlingsplaner samt pågående omställningsarbete inom sektor hälso- och sjukvård förväntas ge en positiv effekt på 1 519 Mkr under 2024, varav hittills uppnådde effekter uppskattas till sammantaget 520 Mkr. Redogörelserna visar därmed aggregerat på en hittills genomförd besparing på 34% i förhållande förväntan för helåret. Genomförandegraden varierar mellan styrelser och nämnder.

Utifrån prognoser per maj (-812 Mkr) och handlingsplanernas samlade värde (2 783 Mkr) är de förväntade ekonomiska effekterna 2024 (1 519 Mkr) inte tillräckliga för att uppnå en budget i balans inom sektor hälso- och sjukvård. Av sjukhusstyrelsernas svar (som återges nedan) framgår i flera fall att ytterligare åtgärder kommer att presenteras under hösten. Samtidigt påtalas i flera redogörelser att ytterligare åtgärder medför svårigheter att utföra nuvarande uppdrag i sin helhet, framför allt gällande tillgänglighet och kvalitet. Störst avvikelse mellan prognos och beräknad effekt av åtgärder återfinns inom sjukhusstyrelse SUS, Helsingborg, Trelleborg och Ystad.

Tabell 2 – Sammanställning, sektor hälso- och sjukvård avseende status och hittills uppnådda ekonomiska effekter av beslutade handlingsplaner samt pågående omställningsarbete.

(Mkr)	Totalt	Hälso- och sjukvård													
		SHS SUS	SHS HBG	SHS YSD	SHS TBG	SHS KSD	SHS ÄHM	SHS HHM	SHS LKR	NORV (MS)	PVN (PVS)	PVN (HV)	PHHN	Kog. Med	HSN
Prognos maj 2024	-812	-900	-300	-95	-64	-35	-22	-15	0	-25	0	0	0	-3	646
Handlingsplan, inräknad i prognos	1 219	459	150	60	80	180	14	40	23	30	58	0	125	*	0
Handlingsplan totalt	2 783	1 335	450	135	144	215	14	55	24	30	135	0	125	*	121
Effekt hittills 2024	520	117	75	25	49	92	7	16	1	20	18	0	72		28
Beräknad effekt 2024	1 519	576	147	121	80	215	14	55	7	40	58	0	125		80
Genomförandegrad beräknad effekt 2024	34%	20%	51%	20%	61%	43%	50%	28%	14%	50%	31%		58%		35%
Beräknad framtida årlig effekt	2 866	1 335	450	135	144	215	7	90	24	55	135	0	125		150
Effekt 2024 per insatsområde															
Administration och IT-stöd	94	85		2		0	0	4			3				
Bemannings- och kompetensförsörjning	602	304	98	89	10	15	5	11	-2	34	45		-7		
Inköp och materialförsörjning	165	87	16	9		44	4	4							
Serviceförv. roll, mandat och kostnadsutv.	11		2			5	3	1							
Verksamhets- och producentrelaterade	361	100	30	16	23	55	1	31	9	6	10				80
Övergripande styrnings- och	153		0	6	47	96		4							
Övrigt (Allmän ekonomisk hushållning)	133		1										132		
	1 519	576	147	121	80	215	14	55	7	40	58	0	125		80

*ej inkommit med redogörelse

Ekonomisk effekt 2024 per insatsområde i omställningsarbetet

Av inkomna redogörelser framgår att störst effekt förväntas inom område ”bemanning och kompetensförsörjning” (602 Mkr) och ”Verksamhets- och producentrelaterade utmaningar inom hälso- och sjukvården” (361 Mkr).

Åtgärder inom ”bemanning och kompetensförsörjning” återfinns till största del inom sjukhusstyrelse SUS, Helsingborg och Ystad och avser främst:

- Minskning av dyra personallösningar
- Minskad användning av bemanningsföretag
- Kombinationsanställningar
- Vakanshållning / reducering av tjänster
- Genomlysning av bemanning

Åtgärder inom område ”Verksamhets- och producentrelaterade utmaningar inom hälso- och sjukvården” återfinns till största del inom sjukhusstyrelse SUS, Helsingborg, Kristianstad, Hässleholm samt hälso- och sjukvårdsnämnden, och avser främst:

- Flytta ingrepp från slutenvård till öppenvård
- Olika åtgärder och beställningar inom kliniskt arbete som verksamheten planerar att sluta med.
- Produktionsplanering och schemaläggning som medför mer jourkomp i tid än i pengar.
- Halvera samordningen till privata vårdgivare och därmed reducera kostnaden
- Öka intäkterna via incitamentsmodellen, utomlänspatienter samt övriga intäkter.
- Effektivisering
- Minskat behov av privata aktörer
- Produktionsökning av operationer
- Utveckla prisnivåerna inom specialistvårdvalen (LOV)

Åtgärder inom område ”Administration och IT-stöd” återfinns till största del inom sjukhusstyrelse SUS och avser främst förnyad genomlysning av övergripande administration med mål att reducera antalet anställda. Åtgärder inom område ”Inköp och materialförsörjning” återfinns till största del inom sjukhusstyrelse SUS och Kristianstad och avser främst effektiviseringar, ökad följsamhet till rekommenderade läkemedel och avtalstrohet för förbrukningsmaterial.

Åtgärder inom område ”Övergripande styrnings- och strukturfrågor” återfinns till största del inom sjukhusstyrelse Trelleborg och Kristianstad och avser främst omställning för att frigöra vårdplatser samt flytt av kostnadsansvar ortopedi från sjukhusstyrelse Trelleborg till SUS.

Sektor regional utveckling, verksamhetsstöd och övriga

Redogörelser från nämnder och styrelser inom sektor regional utveckling, verksamhetsstöd och övriga visar på att nämnderna och styrelserna per maj månad prognostiserar ett samlat överskott om 346 Mkr för 2024. I dessa prognoser finns beräknade effekter av beslutade handlingsplaner om 77 Mkr, medräknade. Endast fastighets- och servicenämnden prognostiserar ett underskott per maj vilket medför att få handlingsplaner är antagna inom sektorn.

Tabell 3 – Sammanställning, sektor regional utveckling, verksamhetsstöd och övriga avseende hittills uppnådda ekonomiska effekter av beslutade handlingsplaner samt pågående omställningsarbete.

	Totalt	Regional utveckling			V-stöd / Övriga				
		RUN	KN	KTN	FSN (RS)	FSN (RF)	NORV (IT/MT)	RS	PN
(Mkr)									
Prognos maj 2024	346	0	0	330	-24	0	0	40	0
Handlingsplan, inräknad i prognos	77	0	0	0	45	32	0	0	0
Total handlingsplan	94	0	0	0	62	32	0	0	0
Effekt hittills 2024	31	0	0	0	12	19	0	0	0
Beräknad effekt 2024	94	0	0	0	62	32	0	0	0
Genomförandegrad beräknad effekt 2024	33%				19%	59%			
Beräknad framtida årlig effekt	69	0	0	0	37	32	0	0	0
Effekt 2024 per insatsområde									
Administration och IT-stöd	0								
Bemanning och kompetensförsörjning	41				32	9			
Inköp och materialförsörjning	0								
Serviceförv. roll, mandat och kostnadsutv.	53				30	23			
Verksamhets- och producentrelaterade utm.	0								
Övergripande styrnings- och strukturfrågor	0								
Övrigt (Allmän ekonomisk hushållning)	0								
	94	0	0	0	62	32	0	0	0

Ekonomisk effekt 2024 per insatsområde i omställningsarbetet

Åtgärder inom område ”Serviceförvaltningarnas roll, mandat och kostnadsutveckling” återfinns inom Fastighet- och servicenämnden och avser främst begränsat inköp av textilier under andra halvan av 2024 och resurseffektiviseringar. Nämnden har även åtgärder inom ”bemanning och kompetensförsörjning”, avser besparingar avseende vakansprövning, minskad övertid / ersättning för obekvämt arbetstid samt en allmän ekonomisk hushållning.

Sammanfattning av skriftliga redogörelser

Nedan anges en sammanfattning av inkomna skriftliga redogörelser avseende handlingsplaner samt pågående omställningsarbete. Presenteras per nämnd/styrelse och beskriver aktuell status, hittills uppnådda ekonomiska effekter samt eventuella behov av ytterligare åtgärder. Redogörelserna rapporterades till koncernkontoret den 22 augusti 2024 eller tidigare.

Sjukhusstyrelse SUS

Under 2023 tog förvaltningen fram övergripande åtgärder som ligger i linje såväl med de prioriterade områdena inom förvaltningen som med de insatsområden som beskrevs i det reviderade regionala planeringsdirektivet 2024–2026. För de ursprungliga åtgärderna fanns en plan att de skulle implementeras och effektueras under en treårsperiod. Den ekonomiska situationen har dock gjort att de nu måste ge total effekt under innevarande år. De beslutade åtgärderna har ännu inte gett tillräcklig effekt på det ekonomiska resultatet. Förvaltningen anser fortfarande att de är väl balanserade och genomförbara men tempot i implementeringen har gått för långsamt och än så länge har ambitionen att

nå en effekthemtagning på ett år i stället för tre år inte lyckats. Av de ursprungligt planerade åtgärder syns i dagsläget enbart 117 miljoner i effekt. I dagsläget syns det inte heller några tecken på att åtgärderna skall få full effekt under året och har därför inte beaktats i prognos fullt ut.

Efter redovisning av möjliga ytterligare åtgärder beslutade Sus styrelse i mars 2024 att ge förvaltningschefen i uppdrag att genom verksamhetscheferna och de förvaltningsövergripande avdelningscheferna genomlysa verksamheterna så att bemanningskostnaden kan reduceras motsvarande 470 miljoner kronor. Reduktionen skall ske genom att vissa anställningar inte återbesätts vid avgångar, såsom vid uppsägning eller pensionsavgångar. Det åligger verksamhetschefen respektive avdelningschefen att avgöra vilka anställningar inom verksamheten som måste återbesättas samt var i verksamheten en reduktion kan genomföras.

Styrelsen beslutade även att ge förvaltningschefen i uppdrag att genomlysa samtliga verksamhetsområden i syfte att undersöka i vilken grad en ökad koncentration av delar av verksamheten till en ort kan bidra till effektivisering och kostnadsminskning.

Planerna på reduktionerna har tagits fram på verksamhetsnivå. De föreslagna reduktionerna har ett tydligt fokus mot öppenvården. De är spridda mellan alla personalkategorier men i relation till hur bemanningen ser ut i dagsläget inom förvaltningen är omvårdnadspersonalen inte lika berörd som andra yrkesgrupper.

De personalreducerande åtgärderna syns ännu inte i det ekonomiska resultatet. I och med att personalreduktionen skall ske via så kallad naturlig avgång och inte via uppsägningar kommer det att ta tid innan de ger full ekonomisk effekt.

Behov av ytterligare åtgärder

De planerade åtgärderna är realistiska och långsiktigt hållbara. Utmaningen är inte främst att ta fram nya planer utan att öka hastigheten och kraften i implementeringen av de redan lagda planerna. Så här långt har det dock tagit för lång tid att nå ekonomisk effekt av de planerade åtgärderna. För att komplettera lagda planer beslutade Sjukhusstyrelse Sus 2024-06-19 att ge förvaltningschefen i uppdrag att intensivifiera arbetet med att identifiera och genomföra kostnadsreducerande åtgärder, samt att återrapportera arbetet vid styrelsens möte 2024-09-27. Så länge Sus inte uppnår en budget i balans behöver arbetet fortsätta. Uppdraget är att hålla budget.

Sjukhusstyrelse Helsingborg

Den ingående obalansen för Helsingborgs sjukhusstyrelse inför budgetår 2024 beräknades till -450 Mkr och därmed motsvarande behov av handlingsplaner för att uppnå ekonomi i balans. Handlingsplanerna omfattar områden kopplade till omställningsarbetet med fokus på intäktsökningar, personalkostnader, omkostnader, kloka kliniska val, läkemedel, samordning, incitamentsmodell operationer, regioninterna kostnader och en del andra åtgärder som identifierats och som sedan brutits ner till verksamhetsområdena med månatliga uppföljningar och dialogmöten.

I nuvarande prognos på -300 Mkr har årets effekt beräknats till 150 Mkr och en helårseffekt på det totala underskottet på -450 Mkr. Störst är effekten inom personalkostnader och bemanning, inhyrningen av sjuksköterskor avvecklades och ett antal egna sjuksköterskor rekryterades, inga kostnader för extra ersättningar och dyra lösningar godkänns, övertidsmålet är att komma ner i nivå med 2019 vilket ett flertal verksamhetsområden har uppnått, en bidragande orsak till reduceringen blev även övertidsblockaden för vårdförbundets medlemmar under april till juni, men det återstår fortsatt arbete med att minska övertiden och även hålla kvar de uppnådda nivåerna.

Behov av ytterligare åtgärder

Bedömningen från sjukhusledningen är att nuvarande handlingsplan täcker alla betydelsefulla påverkbara områden inom omställningsarbetet och även tar hänsyn till tillgängligheten, patientsäkerheten och framtida stabila bemanningen med vårdpersonal och bedöms därför som relevanta och tillräckliga. Vissa åtgärder behöver mer tid att planeras och igångsättas, uthålligheten och långsiktigheten i arbetet är viktiga faktorer. Om ytterligare handlingsplaner åläggs

sjukhusledningen måste åtgärderna i större utsträckning påverka bemanningen och med risk för negativ påverkan på omställningsarbetet inom exempelvis tillgängligheten, patientsäkerheten, kompetensförsörjningen och arbetsmiljön.

Sjukhusstyrelse Ystad

Sjukhusstyrelse Ystad beslutade 2024-03-08 om en handlingsplan om 75,1 Mkr med åtgärder för att nå en budget i balans. Vid sammanträdet 2024-04-26 gav sjukhusstyrelse Ystad förvaltningschefen i uppdrag att genom verksamhetscheferna genomlysna verksamheterna så att bemanningen kan reduceras motsvarande 59,9 miljoner kronor.

Totala planerade åtgärder uppgår till 135 Mkr. Effekt fram till och med juli månad uppgår till 24,5 Mkr. Åtgärder beräknas totalt ge en effekt under 2024 på 121 Mkr.

Åtgärderna i handlingsplanen är framtagna utifrån de sex insatsområdena. Flertalet åtgärder är genomförda enligt plan såsom sammanslagningen av barn- och ungdomsmedicinmottagningarna, reduktion av en intermediärplats, utökning av antalet koloskopiundersökningar och neddragning av antalet vårdplatser. Därutöver har verksamheterna minskat kostnader för bemanning genom reduktion av personalresurser, färre tjänsteköp av läkarresurser, där det är möjligt ersatt specialistläkare med ST-läkare samt minskat nyttjandegraden av övertid.

Utöver åtgärderna i handlingsplanen arbetar verksamheten därför löpande med strikt vakansprövning av alla vakanser som uppstår. Hittills har det identifierats 30 vakanser som inte kommer återanställas. Vakanserna omfattar uppsägningar, pensionsavgångar, föräldraledigheter och tjänstledigheter. Hittills identifierade vakanser motsvarar sammanlagt 10,4 miljoner under 2024. Vakanshållning av dessa tjänster kommer att påverka såväl produktionen som tillgängligheten.

Behov av ytterligare åtgärder

Nuvarande åtgärder medför svårigheter att uppnå verksamhetens mål, framför allt gällande tillgänglighet och kvalitet. Bedömningen är att ytterligare ekonomiska åtgärder kommer medföra svårigheter att utföra nuvarande uppdrag i sin helhet. Förslag på ytterligare åtgärder presenteras på sjukhusstyrelsens nästkommande sammanträde.

Sjukhusstyrelse Trelleborg

Sjukhusstyrelse Trelleborg beslutade om en ekonomisk handlingsplan i samband med internbudget 2024 som innebar resultatförbättrande åtgärder motsvarande 80 Mkr.

Handlingsplanen fokuserar på:

- Utökad operationskapacitet – minskade kostnader för samordning
- Förändrad vårdplatsstruktur inom Akutmedicin
- Minska sårbarheten för små verksamheter/mottagningar
- Minskade kostnader för dyra personallösningar

Sjukhusstyrelse Trelleborg beslutade 24-04-25 om ytterligare en ekonomisk handlingsplan med resultatförbättrande åtgärder motsvarande besparingar om 64 Mkr (helårseffekt). Totalt 144 Mkr. Handlingsplanen per 24-04-25 har haft mindre påverkan på det ekonomiska utfallet per juli än förväntat och inte inräknats i prognos. Ny uppdatering av handlingsplanen är under arbete inför SHS Trelleborg 24-09-27.

Uppdaterad (kompletterande) handlingsplan byggde vidare på tidigare handlingsplan och avser bland annat:

- Utökad operationskapacitet och viss mottagningsverksamhet (
- Akutmedicin skall fortsätta att samorganisera/samlokalisera sin verksamhet, öka integrationen med primärvård/kommuner, utöka mobil hemsjukvård i syfte att minska behovet av vårdplatser och öka resurseffektiviteten.
- Minska användandet av inhyrd bemanning (läkare) och minska merkostnader för ST-läkare

- Fortsätta/intensifiera arbetet med kloka kliniska val
- Förbättrad produktionsplanering och användandet av digitala alternativ.
- Restriktiva med utbildningar, konferenser, interna möten.

Behov av ytterligare åtgärder

Den ekonomiska handlingsplanen uppdateras med ytterligare åtgärder på kommande styrelsemöte 27/9.

Sjukhusstyrelse Kristianstad

En handlingsplan för ekonomi i balans har tagits fram med åtgärder motsvarande 215 mkr, vilken beslutades 2024-03-01 av Sjukhusstyrelse Kristianstad. Samtliga åtgärder bedömdes ge effekt innevarande år, vilket också var uppdraget från styrelsen. Handlingsplanerna består dels i en övergripande handlingsplan, dels en handlingsplan för respektive verksamhetsområde. Alla verksamhetsområden har under året fått ett effektiviseringskrav motsvarande en procent, med undantag för vissa som fått ett utökat effektiviseringskrav.

Inför prognos i maj bedömdes att åtgärder motsvarande 35 mkr inte kommer ge effekt under 2024. Ett befarat underskott år 2024 bedömdes till -35 mkr, vilket speglar den prognos som lämnades efter maj. Med förekommen anledning togs en uppdaterad handlingsplan med åtgärder innevarande år fram under juni månad. De åtgärder i handlingsplanen som beslutades 2024-03-01 och som inte bedömdes få någon effekt 2024 har plockats bort och ersatts med nya åtgärder, då motsvarande 35 mkr. Denna uppdaterade handlingsplan beslutades av Sjukhusstyrelse Kristianstad 2024-06-19. Efter juni är uppnådd effekt på handlingsplanen 92,2 mkr. Åtgärderna grundar sig till stor del på det omställningsarbetet och de sex identifierade insatsområdena som tagits fram regionalt. Det är ett fortlöpande arbete som sker ständigt. Åtgärder fokuserar även på kostnadsmedvetenhet och återhållsamhet hos våra chefer och medarbetare.

Behov av ytterligare åtgärder

Vi arbetar konstant och löpande med åtgärder och uppdaterar vår handlingsplan regelbundet efterhand som det krävs. Det finns nu en uppdaterad handlingsplan som motsvarar den prognos på -35 mkr som lades efter maj. En ny bedömning utifrån ackumulerat resultat efter augusti kommer göras och eventuellt ytterligare åtgärder kommer då diskuteras. Bedömningen är fortsatt att verksamheter finansierat med regionbidrag kommer nå en ekonomi i balans under 2024.

Sjukhusstyrelse Ängelholm

Omställningsarbetet på Ängelholms sjukhus har varit omfattande och har genomförts med engagemang av alla chefer och medarbetare. Detta har lett till en påtagligt minskad kostnadsutveckling trots att effekter av svåra och stora beslut, såsom uppsägning av lokaler och konsolidering av verksamheter, ännu inte slagit igenom. Ett första beslut om uppsägningar av lokaler och verksamhetskonsolidering togs redan i april för att få ekonomiskt genomslag av besparingarna under större delen av 2024. Processen försenades emellertid och en överenskommelse med Regionfastigheter nåddes först i slutet av juli. De huvudsakliga effekterna av handlingsplanen ses i ett engagemang av alla medarbetare som i sina vardagliga beslut gör mindre besparingar som får tydliga och stora genomslag på helheten.

Arbetet med att skapa en god arbetsmiljö med tydligt ledarskap har inneburit att sjukhusets relativt omfattande behov av hyrläkare på specialistsidan kraftigt minskat och från oktober månad finns beroendet av hyrpersonal endast kvar inom kardiologin.

Behov av ytterligare åtgärder

VO rehabilitering har lämnat stora delar av de lokaler som var specifikt anpassade för verksamheten men som inte nyttjades på ett kostnadseffektivt sätt efter nya hyresförutsättningar. Denna verksamhetsflytt och konsolidering med VO Medicin är genomförd men får inte ekonomisk effekt förrän 1 november. I övrigt har Ängelholms sjukhus mycket begränsade möjligheter att genomföra ytterligare besparingar som inte direkt påverkar verksamhetens vårdutbud.

Sjukhusstyrelse Hässleholm

Under januari till juli 2024 har handlingsplanen gett effekt motsvarande 15,6 mkr. Ett fortsatt arbete pågår inom samtliga områden och enligt den senast inlämnade prognosen kommer handlingsplanen uppnå en effekt på 40 mkr vid årets slut. Även om handlingsplanen ger effekt på 40 mkr räcker det inte för att uppnå en budget i balans. I och med detta har denna plan kompletterats ytterligare med åtgärder motsvarande 15 mkr som beslutades på styrelsemötet den 2024-06-19.

Behov av ytterligare åtgärder

Handlingsplanen är kompletterad med ytterligare åtgärder som ska ge effekt med start under kvartal tre. Den senast inlämnade prognosen indikerar att detta är tillräckligt för att uppnå en budget i balans vid årets slut, om sjukhuset får ersättning för förlorade operationer och ökade kostnader för samordning på grund av konflikten med vårdförbundet.

Sjukhusstyrelse Landskrona

Handlingsplan beslutades om 2023-04-24 (24,2 Mkr), denna har gett betydligt mindre effekthämtning än väntat och på vissa delar även motsatt effekt. Detta har föranlett flera analyser för att klara ekonomi i balans:

- Löneglidning samt ökat antal anställda har stor påverkan på negativ resultatutveckling.
- Minskad samordning har gett effekt dock inte så mycket som förväntat.
- Övertid minskar då bemanning ökat. Lägre effekthämtning än väntat.
- Strikt vakansprövning ger ökad övertid så nuvarande effekt beräknas minska.
- Minskad röntgen- och laboratorietester har inte ännu gett någon effekt. Görs färre tester men kostnaden är högre.
- Något högre produktion av operationer, mer slimmad planering ger möjlighet till fler operationer. Ökade omkostnader kring kirurger och förbrukningsmaterial.
- Kostnad för läkemedel och förbrukningsmaterial ger ingen förväntad besparing då ökat.

Rätt bemanning och rätt kompetens. Arbete mot rätt kompetens till rätt arbetsuppgifter. Strikt vakansprövning har sedan beslutats utöver detta för ökad effekthämtning.

Behov av ytterligare åtgärder

Flera åtgärder krävs och då av betydligt mer tyngd än tidigare varav vissa även kan kräva verksamhets/organisationsförändringar. Om så blir fallet måste dessa samordnas med övriga sjukhus för optimal total effekt. Strikt vakansprövning har sedan beslutats utöver detta för ökad effekthämtning. Största vikt att kunna behålla och attrahera kompetent personal och för att kunna ha rätt kompetens på rätt tjänst. Införande av SDV kräver extra personal under 2024 och 2025.

Ytterligare åtgärder kommer att beslutas av styrelsen genom en uppdaterad handlingsplan i september.

Nämnden för operativ regiongemensam verksamhet (Medicinsk service)

Utifrån beslut i nämnden för regiongemensam operativ verksamhet (NORV) ska förvaltningen under 2024 arbeta med en handlingsplan motsvarande cirka 30 miljoner kronor för den laboriemedicinska verksamheten. Förvaltningschefen har sedan beslutat om fördelning av denna handlingsplan mellan de laboriemedicinska verksamheterna. Även inom den regionbidragsfinansierade verksamheten kommer kostnadsbegränsande åtgärder att vidtas. Ett antal planerade utvecklingsinsatser avbryts och/eller skjuts fram. Förvaltningschefen har beslutat om strikt prövning av återbesättning av vakanser inom den regionbidragsfinansierade verksamheten som framför allt består av ambulansverksamhet och 1177 på telefon. För närvarande pågår arbetet med att inom de olika verksamheterna utforma och effektuera åtgärder för att dämpa kostnadsutvecklingen och nå budgeterat resultat.

Inom Medicinsk service syftar ett flertal åtgärder till kontroll och begränsning av kostnadernas utveckling. Kontinuerligt arbete pågår med förbättringar och effektiviseringar för att nå och upprätthålla en ekonomi i balans.

Behov av ytterligare åtgärder

Den negativa prognosen per maj hanteras genom olika åtgärder, exempelvis;

- Prövning av ersättningsrekrytering vid vakanser med mycket restriktiv anställningsprövning och i synnerhet reducering av resurser för verksamheter med minskad produktion samt tätare helgbemanning.
- Restriktivitet vid investeringsäskanden
- Avbruten utveckling av instrument och system
- Påskynda effekterna av införande av ny teknik

Primärvårdsnämnden (Primärvården Skåne)

I budget 2024 har åtgärder tagits fram till ett värde av 108,4 mkr för att uppnå en budget i balans. Denna del är uteslutande kopplat till vårdvalsverksamheten då den anslagsfinansierade verksamheten bedömts balansera för 2024. Efter maj månad har en prognos lämnats där resultatet för helåret uppgår till +/- 0. Detta är en effekt av att vårdvalets förväntade underskott på 50 mkr kompenseras av motsvarande överskott inom de anslagsfinansierade verksamheterna.

Åtgärder har tagits fram inom fem fokusområden, summan avser beräknad effekthemtagning under 2024 enligt beslut i nämnden under mars månad. För 2024 bedöms åtgärder effektueras motsvarande 58,4 mkr varför prognosen för vårdvalet inte kommer kunna balanseras. Till och med juni uppgår effekten av åtgärderna till 18,2 mkr. Baserat på framtagna åtgärder i budget för 2024 om 108,4 mkr så motsvarar detta med full helårseffekt, om alla åtgärder skulle nå full effekt på 135,3 mkr.

Behov av ytterligare åtgärder

Sett till nämndens ansvar som helhet är bedömningen utifrån majprognosen att resultatet för helåret kommer balanseras. Arbetet försätter med att få ekonomisk balans i Hälsovalet som bedöms gå med - 50 mkr i underskott. Kostnadsutvecklingen är något högre än vårens antagande där läkemedelskostnaderna fortsatt sticker ut. Då de fortsatta utmaningarna är omfattande, inom vårdvalet pågår arbete med att ta fram ytterligare åtgärder och strategier för att möta framtiden samtidigt som verksamheten arbetar med redan framtagna åtgärder.

För anslagsfinansierad verksamhet ser vi en god ekonomisk utveckling och inga behov av åtgärder. För året bedöms ett överskott.

Primärvårdsnämnden (Hälsoval Skåne)

Omprioriteringar inför budget 2024 och en nollbasbudgetering gjordes under 2023 för att uppnå en full finansiering för alla vårdvalen. Trots osäkra faktorer vid budgetarbetet ligger prognosen för 2024 i skrivande stund på en ekonomi i balans och inga ytterligare åtgärder är planerade.

Psykiatri habilitering och hjälpmedelsnämnden

Inför budget 2024 fanns ett befarat underskott på 275 mkr. Verksamheterna fick i uppdrag att se över vilka kostnader som inte var nödvändiga och vilka budgeterade tjänster man kunde klara sig utan. När detta var klart återstod ett underskott som slutligen uppgick till 150 mkr och var i sin helhet kopplad till ökningen av rättspsykiatriska patienter. Underskottet har förvaltningen fått täckt genom ett budgettillskott under året.

Den största enskilda posten i handlingsplanen avser minskning av övertid. Målet för året är sänkta kostnader med 32 mkr. Efter konflikten med vårdförbundet ser kostnaderna ut att sjunka med ca 23 mkr i år. Viktigt att hålla i denna nivå-sänkning när konflikten är över. En annan post av större värde är minskning av hysjuksköterskor. Målet var en nettosänkning med 10 mkr. Kostnaderna sjunker enligt plan men ökade kostnader för OB och ersättningsrekrytering åter med råge upp kostnadssänkningen. Nettoeffekten beräknas på helår bli ökade kostnader med ca 30 mkr.

Behov av ytterligare åtgärder

Kvarvarande underskott hanteras i förvaltningens utvecklingsarbete i linje med verksamhetsplanen och tyngdpunkt på ekonomisk hushållning. Efter juli ser det ut som om arbetet gett tillräckligt stor effekt för att ett nollresultat ska kunna prognostiseras. Hela effekten uppnås inte av medvetna och beslutade

nerdragningar och effektiviseringar. En del av den kostnadssänkande effekten nås genom ofrivilliga vakanser, stängda vårdplatser och övertidsblockad.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Hälso- och sjukvårdsnämndens prognos efter maj månads bokslut 2024 är att ramarna för den beslutade internbudgeten ska hållas, men med förändringar mellan budgetposterna. Därutöver tillkommer 646,0 miljoner kronor till följd av ett Regionfullmäktigebeslut 2024-06-11 om tilläggsbudget. Dessa medel är ett engångsbelopp som visas som en prognosavvikelse i sin helhet men är inte att betrakta som ett överskott för 2024 utan kommer efter beredning att täcka befintliga kostnader och ingår i den summerade prognosen för Region Skåne.

En handlingsplan för att driva kostnadsutvecklingen för hälso- och sjukvårdsnämnden åt rätt håll beslutades om 2023-11-09, och den planen lyfter fem åtgärder som implementeras under 2024 och kommande år med vissa mer omedelbara effekter och vissa som är kopplade till mer långsiktiga förändringar. Åtgärderna i handlingsplanen är i huvudsak långsiktiga och effekterna svåra att fånga och koppla till just den angivna åtgärden, även om de tveklöst leder till klokare hushållning av resurserna. Det gäller konsoliderade ersättningsmodeller inom LOU-verksamheten, utveckling av Tandvårdsfönster för att öka möjligheten att kontrollera fakturor, samt ökning av antal distanskontakter där det är skäligt.

Regionala utvecklingsnämnden

Avdelningen för regional utveckling/Regionala utvecklingsnämnden har de senaste åren hållit budget. Så är även prognosen för 2024. Regionala utvecklingsnämnden använder de medel som är beslutade i budgeten för 2024. De löpande kostnaderna är relativt små, den stora delen av budgeten används till projekt, utlysningar och lämnade bidrag i linje med Regionala utvecklingsnämndens beslut. Nämnden fattar aldrig beslut om mer medel än som finns i fullmäktiges beslutade rambudget.

Kulturnämnden

Nämnden har gjort en bedömning att budget och prognos för året är i balans. Inga beslut har tagits som överstiger angivna budgetramar. Kulturförvaltningen avvaktar med ersättningsrekryteringar så långt det är möjligt för att upprätthålla verksamheten. Under flera år har kulturnämnden inte behövt hantera underskott och därför har inga handlingsplaner tagits fram.

Kollektivtrafiknämnden

Skånetrafikens resultat efter juni 2024 är 306 Mkr bättre än budget. Prognosen för resultat på helår 2024 var efter maj månad 330 Mkr bättre än budget. Det ekonomiska resultatet är alltså i balans och föranleder i sig inte några åtgärder för att hålla budget 2024. Beslut har inte fattats som överstiger de budgetramar som angivits för planperioden. Överskottet till trots strävar vi starkt efter kostnadseffektivitet och drar inte på oss ökade kostnader under 2024 som följer med in i 2025.

Justeringar i trafikutbud, samt andra reduceringar i verksamheten i syfte att få en budget i balans gjordes inför 2024. För att öka antalet kunder i syfte att öka det kollektiva resandet på lång sikt och därmed även biljettintäkter, genomförs noga genomtänkta kampanjer och insatser, till exempel seniorrabatten och sommarbiljetten. Sådant arbete fortsätter kontinuerligt i verksamheten.

Arbete sker också för att identifiera, konsolidera och prioritera digitalt utvecklingsarbete, så att befintliga resurser används på ett optimalt sätt och är tillräckligt många för att slutföra de arbeten som identifierats som högst prioriterade. Ett fördjupat samarbete med Regionfastigheter har påbörjats, framför allt kopplat till det strategiska beslutet att ha depåer för uppställning och underhåll av bussar och tåg i egen regi. Arbetet har som syfte att förtydliga roller och arbetsgång inom och mellan förvaltningarna och därmed använda både personella och finansiella resurser på ett planerat och effektivt sätt där vi drar nytta av varandras kompetenser.

Fastighets- och servicenämnden (Regionservice)

Förvaltningens ingående besparingsbehov var -86 Mkr för 2024. Förvaltningens handlingsplaner beslutas löpande vid månadsvisa verksamhetsuppföljningar samt ledningsmöten. Handlingsplanerna är uppdelade mellan:

1. Tjänsteutveckling, där respektive tjänsteområde arbetar med effektivisering för samtliga utförare
2. Projekt och program, effekthemtagning utifrån plan för respektive projekt
3. Ständiga förbättringar, respektive verksamhets arbete med effektivisering och kostnadsänkande åtgärder - ex. vakanshållning/resurseffektivisering, övertid, avtal.

Störst effekt av handlingsplanerna kommer ske under hösten för att möta kostnadsutveckling av bland annat lönerevision.

Behov av ytterligare åtgärder

Budgetavvikelsen under året har följt en beräknad prognoskurva som varit något sämre än planerad årsprognos (-24,2 Mkr). Under juni och juli har resultatet påverkats positivt varpå den beräknade prognoskurvan kraftigt förbättrats. Analys pågår för julieresultatet och viss försiktighet råder kring den fortsatta positiva utvecklingen. Resultat efter augusti tenderar att ge en bättre sammanhållen bild av sommaren och indikation för resten av året. Framtagna handlingsplaner beräknas i dagsläget motsvara helårsprognosen.

Fastighets- och servicenämnden (Regionfastigheter)

Regionfastigheter tog i början av året fram en handlingsplan för att nå en ekonomi i balans. Detaljerade neddragningar och besparingar är framtagna av verksamheterna inom Regionfastigheter och inarbetade i budget 2024. Alla verksamheter inom Regionfastigheter arbetar aktivt för att nå en ekonomi i balans, som exempel var fokusområdet god ekonomisk hushållning tema på årets första chefsdag inom Regionfastigheter med workshops och konkreta uppdrag till alla chefer.

I prognosen för mars bedömdes resultatet för 2024 bli negativt (-11 miljoner kronor). Verksamheterna inom Regionfastigheter har tagit fram ytterligare åtgärder till en reviderad handlingsplan för att nå en ekonomi i balans, vilket bidrar till att prognosen som lämnades för maj var i balans. Alla verksamheter har varit engagerade och tagit fram åtgärder i olika storleksordning, till exempel avvaktar man med vissa ny- eller ersättningsrekryteringar och ännu inte utfördelat planerat underhåll i inhyrda lokaler dras in. Ovanstående beskrivna handlingsplaner innebär en total besparing på 32 miljoner kronor under 2024. Handlingsplanerna innebär en engångseffekt för året och är inräknade i senaste prognosen.

Behov av ytterligare åtgärder

Bedömningen är att handlingsplanen följs och att Regionfastigheter kommer att ha en ekonomi i balans vid årets slut. Resultatutvecklingen följs kontinuerligt och vid behov finns det en beredskap att initiera och föreslå kompletterande åtgärder.

Nämnden för operativ regiongemensam verksamhet (Digitalisering, IT och MT)

Digitalisering IT och MT:s verksamhet finansieras i sin helhet genom interna debiteringar till köpande förvaltningar. Inför år 2024 har förvaltningens ram justerats för kostnadsökningar med anledning av yttre faktorer, såsom effekter i leverantörsavtal, fattade beslut som får ekonomiska konsekvenser och volymförändringar. Detta har inneburit en ökning av den ekonomiska ramen med drygt 412 miljoner kronor. Årets ram medger en kostnadsökning på drygt 15 procent i förhållande till utfallet år 2023. Den senaste helårsprognosen indikerar en budget i balans, vilket innebär att förvaltningen inte har några beslutade handlingsplaner att följa upp.

För att skapa utrymme för att hantera potentiella kostnadseffekter av externa förändringar fortsätter förvaltningen att arbeta med att bromsa kostnadsutvecklingen på de områden verksamheten har rådighet över. Flera avtal har setts över under året och omförhandlats i syfte att skapa bättre villkor för förvaltningen, vilket även kommer att innebära kostnadsminskningar under hela avtalsperioden.

Förvaltningen har också utökat sitt samarbete med andra förvaltningar inom Region Skåne i syfte att försöka identifiera möjligheter till eventuella kostnadsbesparingar inom de områden där förvaltningen har påverkansmöjlighet. Detta arbete kan förhoppningsvis leda till kostnadseffektiviseringar både på Digitalisering IT och MT och hos andra förvaltningar.

Regionstyrelsen

Regionstyrelsen/Koncernkontoret har de senaste åren hållit budget och så även under 2024. Prognosen för 2024 ligger i nuläget på ett positivt utfall på 40 Mkr. Förvaltningen har inte tagit fram specifika handlingsplaner utöver det omställningsarbete som pågår samt de specifika uppdrag som tilldelats funktionsdirektörer på Koncernkontoret. Förvaltningen har dock haft en strikt förhållning till att budget ska hållas och återhållsamhet i allt som görs.

Koncernkontoret är utifrån sin roll i koncernen fortsatt involverad i princip alla de insatsområden som pågår inom Region Skåne. Förvaltningen har en mycket central roll i insatsområdet Övergripande styrnings- och strukturfrågor inom hälso- och sjukvården där Avdelningen för hälso- och Sjukvårdsstyrning har fortsatt fokus på produktionsstyrning. Arbetet med att regionalt samordna och styra tidbok och schema har pågått genom att stärka kompetens/rekrytera och utveckla arbetssätten på avdelningen. Inom insatsområdet Bemanning och kompetensförsörjning har arbetet med hyrstopp och lika villkor fortsatt och det leds från Koncernkontoret vilket ställer stora krav på Koncernstab HR med flera. Vi har sett fortsatt goda resultat av hyrstoppet för sjuksköterskor och har nu inlett nästa steg vad gäller inhyrning av läkarcompetens där en konkret plan är framtagen för hyrstopp för läkare samt införande av ett internt resursteam för läkare.

Det pågår ett utvecklingsarbete kring ny styr- och ansvarsmodell kopplat till digitaliseringssatsningar i regionen. Det kommer innebära en stor förändring kring hur Region Skåne beslutar och prioriterar satsningar för digital transformation/verksamhetsutveckling. Koncernkontoret kommer ha ett ägarskap i en mängd regionala portföljer där ansvaret ligger på respektive verksamhet/processägare.

Personalnämnden

Nämnden har inget prognostiserat underskott 2024. Inriktningen är att resultatet för helåret ska vara +/- 0 mkr i förhållande till lagd budget. Utifrån PN månadsuppföljning per maj 2024 med analys och prognos uppdrog personalnämnden att HR-direktören att föreslå åtgärder för att ytterligare stimulera och säkra Region Skånes kompetensbehov att presenteras vid nästkommande sammanträde den 2 oktober. I omställningsarbetet har personalnämnden primärt fokus på insatsområdet bemanning och kompetens och där insatser som ska främja den långsiktiga kompetensförsörjningen och säkerställa regionens attraktivitet som arbetsgivare genom bland annat arbetet med lika villkor.